

(V Kostnici 5. března 1415.)

Milostivý pane!

Velmi se raduji z Vašeho zdraví, z Vaší přítomnosti a z Vaší věrné i milostivé stálosti v nauce, kterou podstupujete pro ubohého. Tu Vám před jinými poskytl Bůh, když Vás mně dal za pomocníka — douám k Vašemu dobrému v životě vezdějším i věčném. Proto prosím pro milosrdenství Boží, abyste vyčkal konec skutku jako rytíř Ježíše Krista.¹

Je-li zdráv pan Jan z Janovic,² jenž měl s námi vydání, prosím, mějte ho u sebe.

O urozeném panu Václavu z Dubé rád slyším; pozdravujte jej, prosím, mými modlitbami v záležitosti zavřenými a vzdejte mu díky za věrnou podporu.

Všechny jiné věrné Čechy pozdravujte.

Vyčítám si, že nečekaně spatřiv mistra Křišťana,³ nemohl jsem se zdržeti slz, jež vytryskly při pohledu na věrného mého mistra a obzvláštního dobrodince.

O Vás jsem slyšel, že jste s celou čeledí dávno odešel, ale nyní se duše má utěšila. Nejlaskavější Bůh mne brzy utěšuje, brzy zarmucuje, ale douám, že stále je se mnou v mém soužení. Vždyť opětovně jsem byl hrozně trápen kamén-

ky, jimiž jsem dříve nikdy netrpěl, a těžkým zvracením i horečkami. Již se strážcové báli, že zemru, a vyvedli mě z žaláře.

Nyní mi bylo předloženo mnoho článků z pytle lži, i jiné z téhož pytle, jakož i ony, na něž odpovédi máte. A na Váš list⁴ se neodvažují psáti odpovédi k článkům pařížským,⁵ protože bych to pro bdělost stráže nemohl skrýti. Proto je dobré toho zanechati pro uvrotování nebezpečí tohoto našeho věrného přítele,⁶ jehož Vám doporučuji.

Rád bych viděl Vás s panem Václavem⁷ a mistrem Křišťanem. Mám za to, že když ztratíte slovo u biskupa mistokomořího, on Vám dá pokyn, abyste byli vpuštěni. A je třeba, abyste aspoň Vy hovořili latinsky před strážci, jimž při odchodu dá Váš otec⁸ spropitné podle Vaší hodnosti.

Neodvážil jsem se podržeti články u sebe.

Spis O přikázáních Božích⁹ dejte opsati Petrovi.¹⁰

Na články pařížského kancléře⁵ odpovím, budu-li živ; pakli však zemru, zřetelně odpoví Bůh v den soudný.

O Janu Železném,⁸ věrném bratru v Kristu, nevím, kde je.

O mistru Křišťanovi nevím, zda bydlí s Vámi. Prosím, pozdravujte ho i pana Václava⁷ a jiné věrné Čechy.

Nemrzte se, že výlohy jsou drahé; uskrovněte

se, jak můžete. Vysvobodí-li Bůh husy¹¹ ze žaláře, způsobí, že nijak nebudete litovati oněch nákladů. Učiňte, prosím, zadost slibům.

Je-li tu pan Jindřich z Plumlova nebo Cibor z Březi, prosím, pozdravujte je i všechny Čechy. Zítřa tomu bude osm neděl, co byla husy¹² dána na krmník.¹³

Urozený a milostivý pane a ochránce pravdy, spolu s panem Jindřichem,¹⁴ stáňte vytrvale, dokud nepříjde konec, k němuž sčítuje se mnou Pán Ježíš Kristus ke své slávě a k zničení mých hříchů.

Toho nejuvěrnějšího přítele⁶ Vám doporučuji a schvaluji, co jste učinili.

Rád bych viděl, aby pan král nařídil, aby mu byly předloženy mé odpovědi na články Wykletovy. O, kdyby tak Bůh nadchl jeho ústa, aby bojoval s knížaty za pravdu.

Dnes jsem dokončil jeden traktátek, O těle Kristově, a včera jiný, O manželství,¹⁵ později je dejte opsati.

Navštívil mě nějaký rytíř Poláci, ale ne Čechové, leda s nimi jeden.

Sen této noci mi vyložte. Zdálo se mi, že v Betlemě¹⁶ chtěli přeláti zničit všechny obrazy Kristovy a skutku je ničili. Já jsem druhého dne vstal a spatřil mnoho malířů, kteří zhotovili obrazy křesťanské a početnější. Radostně jsem se na ně díval a malíři s hojným lidem říkali: „Ať jen přijdou biskupové a kněží a nám je zničí!“

Když se to stalo, mnoho lidí se radovalo v Betlemě a já s nimi. A probudiv se zpozoroval jsem, že se usmívám.

Ještě toto: o písmu v Betlemě¹⁷ roztrousili již po několika lidech zprávu, že je chci zničit.

Opis traktátků pošlu; opsal jsem je dvakrát.

61. PETROVI Z MLADOŇOVIC

(V Kosiňici po 5. březnu 1415.)

Dobré útěchy se mi dostalo ze všeho, co svrchu psáno.¹ Doktor bibrašský² se ve výkladu³ shoduje s mým míněním. I když platí předpis Katoňův⁴ „O sny se nestarej“ a platí příkazání Boží, abychom nedbali snů,⁵ přece však doufám, že život Kristův, který jsem v Betlemě jeho slovem kreslil v srdcích lidí a který chtěli v Betlemě zničit, zprvu přikazem, aby se nekázalo v kaplích a v Betlemě,⁶ potom aby byl Betlem srovnán se zemí,⁷ že ten život Kristův lépe vykreslí mnoho kazatelů lepších než já, k radosti lidí, který miluje život Kristův — a já se z toho budu radovati, jak doktor⁸ říká, „až procihnu“, t. j. až vstanu z mrtvých. A nepomíne písmo, které je na stěnách v Betlemě, proti němuž se Pálieš⁸ nejvíce rozhořčuje, tvrdě, že jím jsem

uvedl bludy mezi lid. Týž Pálec také nejiněji naléhá, aby bylo zničeno to písmo a aby mne zahabil co nejvíce. On mne také, když jsem ležel v nemoci, před mnoha svědky pozdravil pozdravením nejstrašnějším,⁹ které vám později povím, zlíbí-li se Bohu.

Přemýšlení o vhodných námitkách jsem světil Pánu Bohu, k němuž jsem se odvolal, jež jsem si zvolil soudcem, zástupcem i obhájcem,¹⁰ výslovně praviv před komisari:¹¹ „Obhájcem mým i zástupcem buď Pán Ježíš, který vás všechny brzy bude souditi: jemu jsem světil při svou, jakož i on světil Bohu Otci při svou.“ On jest, který řekl, jak říká pan doktor bibraszký:² „Nepřemýšlejte atd.“¹² Vždyť řekl Kristus:¹³ „Uložte v srdcích svých nepřemýšleli napřed, kterak byste odpovídali měli; ejhle, dámt vám ústa a moudrost, již nebudou moci odolati ani odpoví vati všichni protivníci vaši.“ K tomu praví svatý Jeronym: „Jako by zjevně říkal Pán: Neděste se, nebojte se, vy podstoupíte boj, ale bojuji já; vy budete pronášeti slova, ale já jsem, jenž mluvím. A dále:¹⁴ Zrazování pak budete od rodičů i bratři, přibuzných i přátel, a smrti postihnou některé z vás. Menší bolest působí zlo, jež je působeno lidmi cizími; více však v nás řádí ty muky, které trpíme od těch, na jejichž smýšlení jsme společně, poněvadž spolu se škodou tělesnou mučí nás pohroma ztracené lás-

178

ky.“ To Jeronym. A tak je patrna má bolest stran Pálče.

Věřu, doktor bibraszký je nad pana Jindřicha,¹⁵ nad mistra Jana z Janovic.¹⁶ Ostatek bude znám později, zlíbí-li se Bohu.

To, co mně připomněl doktor bibraszký o psaních,¹⁷ nechť sám má na paměti, protože Kristus praví:¹⁸ „Nepřáteli člověka jsou jeho domácí lidé,“ a dále:¹⁹ „Zrazování budete od rodičů atd.“

Buďte zdrávi a v městě, nazvaném po stálosti,²⁰ mějte stálost všichni, kdož tu jste spolu. Pozdravujte, prosím, všechny přátele, ale opatrně, aby neřekli, jakpak že víte, že jsem je pozdravoval.

62. PŘÁTELŮM V KOSTNICI

(V Kostnici v březnu 1415.)

Dopisem potěšen byv, to v odpověď na úvod dávám:

Velryba,¹ jáma,² oheň³ ni svědek⁴ nezahubili
Jonáše,¹ Dani(ele),² tři mlá(dence)³ ni Zuzanu,⁴
poněvadž byli

179